

Bliv klimakommune

i samarbejde med Danmarks Naturfredningsforening

Det nytter at gøre noget lokalt. Du og din kommune kan gøre en positiv forskel for vores klima. Danmarks Naturfredningsforening kan hjælpe dig på vej. Læs her hvordan du kan engagere både borgere og kommunens medarbejdere i synlige klimaaktiviteter.

Danmarks
Naturfredningsforening

En dystert baggrund

Det danske vejr er fyldt med rekorder: I 2007 har vi haft den varmeste og vådeste vinter, det varmeste forår og den vådeste juni nogensinde - og 2008 tegner ikke anderledes. Klimaet er under forandring!

Klimaforandringerne er den største udfordring for naturen og miljøet. Derfor må der sættes ind overfor den globale opvarmning, hvis vi skal beskytte den natur, vi holder af i Danmark.

Danske dyr og planter forsvinder eller uddør

De varmere temperaturer vil få dyr og planter til at flytte sig til de klimaforhold, de er vant til at leve under. Derfor vil en række danske dyr og planter formentlig uddør.

Strandene forsvinder

Havstigninger vil betyde, at mange af de strande og kystområder, du kender i dag, ikke findes i fremtiden. Vandstanden omkring Danmark stiger i takt med klimaforandringerne, og dette vil i høj grad påvirke de danske kyster.

Flere døde fjorde

Det vådere klima i Danmark vil medføre endnu flere døde fjorde og vandområder end vi kender i dag. Men vi kan gøre noget!

Din kommune kan være med til at redde klimaet

>> **Inddrag borgerne i kommunen .**

>> **Tiltræk udviklingsorienterede erhvervsvirksomheder og gør kommunen attraktiv at bosætte sig i.**

Som virksomhed kan kommunen gå foran og vise, hvordan energibesparelser, brug af vedvarende energi og bæredygtig transport kan reducere CO₂-udslippet. Og som ansvarlig for kommuneplanlægningen kan kommunen gøre plads til den vedvarende energi, planlægge for bæredygtig transport og beskytte den natur, der er truet af klimaforandringerne.

Kommunen bestemmer selv, hvordan reduktionen af CO₂ skal gennemføres.

En stor del af vores natur langs kysterne vil forsvinde, når verdenshavene stiger. Blandt andet det fantastiske naturområde Skallingen ved vestkysten.

Sådan bliver din kommune klimakommune

De fire trin i arbejdet med at blive klimakommune:

1. Underskriv Borgmestererklæringen. Med underskriften forpligter kommunen sig til en årlig CO₂-reduktion på 2% eller mere frem mod 2025.
2. Lav opgørelse over nuværende CO₂-udledning. Opgørelsen danner også grundlaget for at følge CO₂-reduktionerne år for år.
3. Udarbejd en klimahandlingsplan. Planen beskriver, hvordan kommunen vil nå CO₂-målet samt hvilke områder, der skal fokuseres på.
4. Implementér planerne og overvåg udviklingen. Udviklingen på klimaområdet i kommunen skal løbende opdateres og overvåges.

>> **Kontakt Jens la Cour eller Susanne Herfelt i Danmarks Naturfredningsforening og hør nærmere:**

>> **Jens: tlf. 39 17 40 57, jlc@dn.dk**

>> **Susanne: tlf. 39 17 40 44, she@dn.dk**

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Tlf. 39 17 40 00, www.dn.dk

Bliv klimakommune

- Jeg vil gerne kontaktes vedrørende Klimakommune
- Jeg vil gerne have sendt yderligere information om Klimakommune
- Jeg vil gerne have tilsendt en vejledning for CO₂ opgørelse for klimakommuner

Navn: _____

Stilling: _____

Kommune: _____

Vej: _____

Postnr. og by: _____

Telefon/mobil: _____ E-mail: _____

POST

Sendes ufrankeret
Modtageren
betaler porto

Danmarks
Naturfredningsforening
+++ 1032 +++
2100 København Ø

Derfor klimakommune

I 2009 skal Danmark være vært for FN's klimatopmøde. Her skal vi kunne vise verden, at vi ikke kun snakker – vi gør noget ved det! Kommunen er tæt på, hvor det sker, og tager mange beslutninger, der påvirker klimaet. For eksempel ved at bygge og renovere bygninger energirigtigt, ved at fremme cykling og offentlig transport og ved allerede nu i kommuneplanlægningen at tage højde for, at havet stiger, og der kommer mere nedbør.

De danske kommuner kan spille en stor rolle for at reducere de menneskeskabte klimaforandringer. Det handler både om kommunen som virksomhed og de muligheder, kommunen har som myndighed for at lave klimavenlige kommuneplaner. Som klimakommune forpligter kommunen sig til at reducere CO₂-udslippet med 2% årligt frem mod 2025. På den måde bidrager kommunen til at opfylde Danmarks internationale forpligtelser.

Kommuner over hele verden er i gang

Også andre steder i verden – blandt andet i Finland, Sverige og USA findes der klimakommuner og byer. Kommuner, der ønsker at gå foran og vise, at vi kan gøre noget ved problemet. I USA hedder klimakommunerne "Cool Cities".

Det kan din kommune gøre

Kommunen kan købe el-biler eller benzinbiler, der kører langt på literen.

Kommunerne kan stille krav i lokalplanen, så nyt byggeri bliver energirigtigt.

Cyklen udleder ingen CO₂ og giver motion. Kommunerne kan lave nye cykelstier.

Brug af vedvarende energi kan nedbringe kommunens CO₂ regnskab.

Start med at gøre klimakommunen synlig

Underskriv borgmestererklæringen sammen med Danmarks Naturfredningsforening. Borgerne ønsker at gøre noget mod klimaforandringerne, hvor de bor. Borgmestererklæringen er et synligt bevis på, at kommunen går foran. Det bliver set og får en positiv modtagelse, og sidst men ikke mindst er det et signal om, at det nytter at gøre noget lokalt.

Vejledning til at opgøre Kommunens CO₂-udledning

Som Klimakommune skal man opgøre sit aktuelle CO₂-udslip for at finde frem til hvor meget CO₂, kommunen sparer ved de projekter, de gennemfører. Danmarks Naturfredningsforening har udarbejdet en vejledning til kommunerne som en hjælp til på en enkel måde at få et overblik over CO₂-udledningen for kommunen som virksomhed. Opgørelsen kan laves med udgangspunkt i eksisterende data, hvilket gør det let for kommunen at komme i gang.

Borgmester for Lyngby-Taarbæk Kommune Rolf Aagaard-Svendensen underskriver Klimakommune-aftalen med Danmarks Naturfredningsforenings præsident Ella-Maria Bisschop-Larsen.

Tre klimakommuner er i gang

- >> Vindmøller
- >> Energirigtig transport

Ud for Frederikshavn skal der opstilles havvindmøller. De skal sikre, at Frederikshavn i fremtiden kan være 100% selvforsynende med vedvarende energi.

- >> Vedvarende energi
- >> Uddannelse og udvikling

Lollands vedvarende energikilder er blandt andet solceller og vindmøller.

Frederikshavn

- Danmarks første klimakommune

Erik Sørensen, borgmester i Frederikshavn Kommune, besluttede i efteråret 2007 som den første i Danmark at underskrive en borgmestererklæring. Frederikshavn blev dermed den første Klimakommune i Danmark.

Erik Sørensen ønsker at vise, at det nytter at gøre noget lokalt. Målet for borgmesteren er, at Frederikshavn som byområde i 2015 udelukkende skal bruge vedvarende energi. I samarbejde med en række virksomheder er kommunen gået i gang med at udvikle en række forskellige energiprojekter, der skal gøre Frederikshavn selvforsynende med vedvarende energi. Blandt andet skal der opstilles flere havvindmøller ud for Frederikshavn, og kommunens biler skal køre på el.

Lolland Kommune

- energi og uddannelse går hånd i hånd

Lolland Kommune har valgt at reducere CO₂-udslippet i Lolland Kommune med tre procent om året frem til år 2025. Målet omfatter i første omgang kun kommunens egen virksomhed, men udvides senere til at gælde hele kommunen som geografisk enhed.

Borgmester Stig Vestergaard fortæller, at kommunen med strategien "Grøn Energi Lolland-Falster" har sat en række mål: For eksempel skal 90% af private og offentlige bygninger på Lolland Falster inden år 2015 opvarmes af vedvarende energikilder. Et andet tema er energi og uddannelse. Der skal etableres tre nye uddannelsesretninger inden for produktion og udvikling af energiteknologi.

Lyngby-Taarbæk Kommune

- sparer på energien

Lyngby-Taarbæk Kommune ønsker at gå forrest i kampen for at nedbringe CO₂ udledningen og de menneskeskabte klimaforandringer. Kommunen har derfor underskrevet en klimakommune-aftale med Danmarks Naturfredningsforening. Med aftalen forpligter Lyngby-Taarbæk sig til at nedsætte CO₂-udledningen i kommunen. Nu og her forpligter kommunen sig til at reducere CO₂-udledningen med 2% om året frem til udgangen af 2009. Herefter vil kommunen undersøge muligheden for at opstille et mere langsigtet mål for reduktionen.

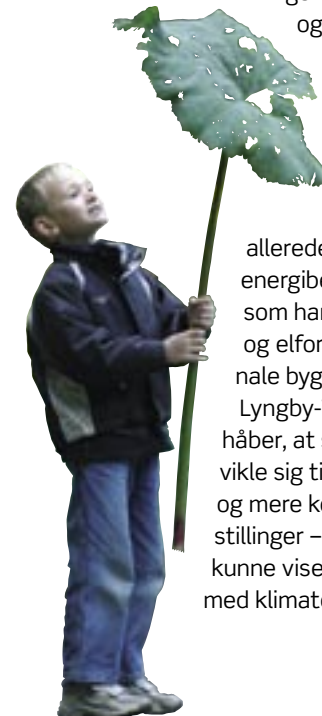
Lyngby-Taarbæk Kommune vil nå deres mål ved at gennemgå de kommunale bygninger for at få en status over alle bygningernes energitilstand

og et overblik over,

hvilke initiativer, der reducerer CO₂-udslippet. Kommunens grønne energistyring har

allerede resulteret i mange energibesparende tiltag, som har reduceret energi- og elforbruget i de kommunale bygninger.

Lyngby-Taarbæk Kommune håber, at samarbejdet kan udvikle sig til at omfatte større og mere komplekse problemstillinger – projekter der f.eks. kunne vises frem i forbindelse med klimatopmødet i 2009.

- >> Energibesparelser
- >> Klimastyring

Lyngby-Taarbæk har allerede set resultater på energi- og elforbruget i kommunale bygninger.

Danmarks Naturfredningsforening og klimaet

I Danmarks Naturfredningsforening har vi en vision om, at Danmark har 98 klimakommuner i 2009, der på hver sin måde leverer et bidrag til at nedsætte Danmarks CO₂-udledning.

Danmarks Naturfredningsforening har konstant fokus på klimaforandringerne i det daglige arbejde med at beskytte og udvikle naturen og miljøet. Det sker dels ved at sætte klimaet på dagsordenen gennem oplysning og lobbyarbejde, dels ved at arbejde aktivt for en stor, varieret og sammenhængende natur.

Vi kan ikke redde den natur, vi holder af i Danmark – uden at der sættes ind overfor den globale opvarmning og klimaforandringerne. Vores nuværende levemåde, med meget store udledninger af CO₂ pr. person i Danmark, kan ikke blive ved med at fortsætte.

Danmarks Naturfredningsforenings mål er, at vi i Danmark kan:

- Reducere udslippet af CO₂ med mindst 60% i 2025 i forhold til 1990-niveau
- Nedsætte forbruget af fossile brændsler med 60% i 2025 i forhold til 1990-niveau
- Afhjælpe og tilpasse påvirkningerne af naturen

Danmarks Naturfredningsforening har 96 lokale afdelinger, der dækker alle landets kommuner og studenterkomiteer på flere af landets universiteter, samt et klimanetværk, der gør en indsats for klimaet.

Vi glæder os til at samarbejde om at gøre noget ved klimaet, hvor du bor.

© Danmarks Naturfredningsforening, 2008. Illustration: Tom Jensen, Jesper B. Larsen, Pern Eskildsen, Åre Energincenter, Albertslund Kommune og DN aktive.
Tekst: Susanne Øgstrup, Janne Wichart Petersen, Jens la Cour. Design: Lone G. Møller.

Masnedøgade 20
2100 København Ø
Tlf. 39 17 40 00
www.dn.dk

Danmarks
Naturfredningsforening

Du har brug for naturen. Og den har brug for dig!

